

Важна стъпка за Сърбия по пътя към Европа?

Публикуван на: 12-04-2005

Източник: [Дойче Веле](#)

Донякъде бюрократичното наименование "Проучване-оценка за степента на готовност за започване на преговори за сключване на споразумение за стабилизиране и асоцииране между Сърбия-Черна гора и ЕС" несъмнено заблуждава. С тази оценка в Белград са свързани много надежди: Централната банка например очаква важен сигнал за чуждестранните инвеститори. Сръбското правителство се надява да набере вътрешно-политически точки. Политици в Белград и Подгорица се надяват на чувствителна стъпка напред към членството в ЕС, ако оценката бъде положителна. Сръбският вицепремиер Миролюб Лабус има повод за оптимизъм. Миналата седмица той посети Германия и Франция, за да подобри атмосферата. След завръщането си Лабус заяви, че отношенията между Белград, Берлин и Париж през последните 6 месеца да се подобрили осезаемо. "От Европейската комисия очаквам позитивна оценка. И двете страни възнамеряват да ни подкрепят технически, дипломатически и финансово, за да можем да изпълним набеязаното". Набеязаното е озаглавено "Европа 2012". След най-много 7 години Белград иска да е част от ЕС, въпреки многото и сериозни проблеми, все още съществуващи в Сърбия и Черна гора. Само преди няколко дни дипломат номер едно на евросъюза Хавиер Солана трябваше да посредничи между съюзните републики Сърбия и Черна гора. Институциите на междудържавния съюз, като парламента и правителството, са застрашени от "студено" обезвластяване, тъй като Белград и Подгорица спорят по технически детайли. Под председателството на Солана поне беше намерено преходно разрешение. Човекът на Брюксел изрече в тази връзка похвални слова: "Дълго време влакът беше спрял. Надявам се сега да поеме отново и целта да е ясна". За съжаление не става дума само за институционални въпроси на междудържавния съюз: сръбското правителство никак не бързаше с предаването на предполагаеми военнопръстъпници на хагския трибунал на ООН. Премиерът Войслав Кошуняца не прикриваше отношението си по въпроса като към проблем от второстепенно значение. От началото на т.г. в това отношение настъпи промяна: за последните 10 седмици общо 11 сърби и босненски сърби, издирвани за военнопръстъпления, се предадоха. И по този повод Солана даде положителна оценка: "Сътрудничеството с хагския трибунал беше в последно време много успешно. Надяваме се, това да продължи, защото, знаете, колко важно е това от гледната точка на международната общност." Хърватското правителство също усети това: ЕС неотдавна отложи започването на присъединителни преговори със Загреб, защото хърватският генерал Анте Готовина все още се укрива. Въпреки "така успешното сътрудничество" на сърбите с трибунала в Хага тук се открива известна допирна точка: бившият началник на генералния щаб в Белград Небойся Павкович бил преминал в нелегалност или избягал зад граница. Павкович се издирва от трибунала в Хага заради военнопръстъпления в Косово. Предполага се, че с помощта на "стари другари" от армията е избягал в Босна. Аргументът, че Павкович бил неоткриваем, обаче не се приема даже от белградския външен министър Вук Драшкович: "Кой е отговорен? Полицията и службите за сигурност! Министерството на селското стопанство естествено не може да ни каже, къде е Павкович. Дори и когато уж не се знае, къде се намирал, службите за сигурност са замесени. И не само, когато става дума за него".

Важна стъпка за Сърбия по пътя към Европа?

Става дума и за бившия главнокомандващ на босненските сърби Ратко Младич. Дезертирал сръбски офицер наскоро даде показания, че Младич през есента на миналата година е прибивавал в белградска казарма, като добре охраняван почетен гост на армията, така да се каже. Министърът на отбраната Първослав Давинич даде да се разбере, че приема тези показания за чиста монета. От решението на Европейската комисия зависи много за Белград. Публикуването на оценката вече бе отложено и за никого няма да бъде лесно, да направи такава сериозна преценка.